

الله الرحمن الرحيم

مدیریت ساختاری نظام ملی آماری ایران

مدرن سازی؟

Modernization?

Modern

designed and made using the most recent ideas and methods.

Modernization

the process of starting to use the most recent methods, ideas, equipment, etc. so that something becomes or seems more modern.

مفهوم مدرن سازی در جامعه شناسی بسیار استفاده می شود.

Modernization refers to a model of an evolutionary **transition** from a 'pre-modern' or '**traditional**' to a '**modern**' society.

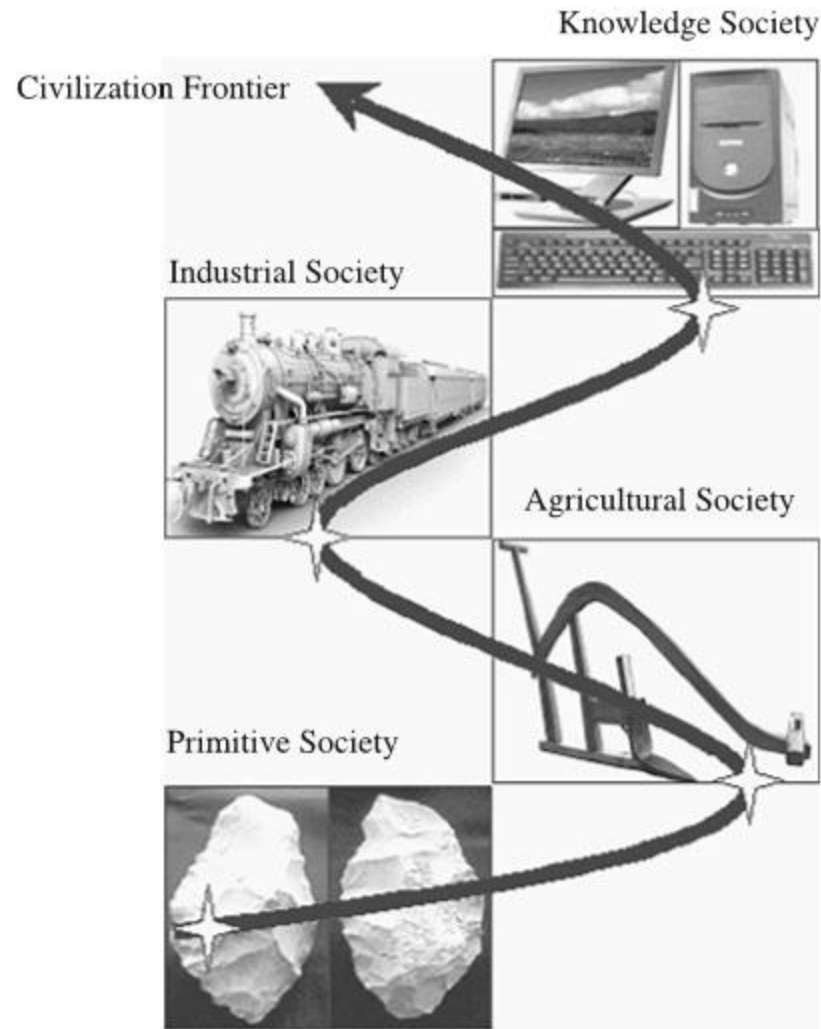

Fig. 3.2 Four forms, three shifts, and two modernizations in the frontier process of human civilization.

- Modernization is a continuous and open-ended process
- modernization is not a once-and-for-all-time achievement

Modernization in Official Statistics?

نظام آماری سنتی چگونه است؟

❖ وظایف ارکان و بازیگران مهم نظام و تقسیم کار ملی گاهی مبهم و متناقض است

❖ ساختار، قوانین و رویه‌های نظام آماری متناسب با علم روز نیست.

❖ موازی کاری، عدم هماهنگی و اتلاف منابع کشور در نظام آماری بالاست

❖ بار پاسخگویی زیاد است

❖ از منابع داده‌ای موجود استفاده بهینه نمی‌شود

❖ نظام آماری توان تولید آمارهای جدید و شاخص‌های ترکیبی را با توجه به

نیازهای جدید ندارد

❖ کیفیت تولیدات نظام آماری مورد بررسی دقیق قرار نمی‌گیرد

نظام آماری مدرن چگونه است؟

وظایف همه نقش آفرینان اصلی شفاف است و تقسیم کار ملی به خوبی انجام شده است.

ساختار نظام آماری با توجه به عصر حاضر و نیازهای کشور طراحی و اجرا شده است.

قوانین و رویه‌های نظام آماری متناسب با علم روز است و تولید، پردازش و اطلاع رسانی یکپارچه نظام آماری و جریان یکطرفه داده‌ها به سمت سازمان ملی آمار را تضمین می‌کند.

منابع متناسب با رویکردهای جدید نظام آماری هزینه می‌شود.

بار پاسخگویی به طرز چشمگیری کاهش یافته است.

منابع داده‌ای موجود با بالاترین بهره‌وری استفاده می‌شود.

پیوند عمیقی میان دولت الکترونیک و نظام آماری برقرار است و روشها، تکنیکها و زیرساختهای IT نوآورانه در چارچوب معماری کسب و کار آماری استاندارد مبنای رعایت می‌شود.

آموزش و ظرفیت‌سازی مستمر صورت می‌گیرد و ارکان نظام آماری با یکدیگر ارتباط و تعامل منظم دارند.

آمارهای جدید و شاخص‌های ترکیبی را با توجه به نیازهای جدید کشور تولید می‌کند.

فقط تولیدات باکیفیت نظام آماری اجازه انتشار و استناد دارند.

High-Level Group for the Modernization of Official Statistics (HLG-MOS)

modern stats
by HLG - MOS

We Are a Group of **Chief Statisticians** That Are Noticing The **Rapid Changes** Occurring In The **World** And We Want To **Modernize Official Statistics**

- Created by the CES[★] bureau in 2010
- 10 heads of national and international statistical organizations
- Strategic vision endorsed by CES in 2011/2012[★]

2011: HLG Vision

**We have to re-invent our
products and processes
and adapt to a changed world**

Data

[Common Statistical Data Architecture](#)

[Data Integration Guidelines](#)

[Big Data](#)

Standards

[Generic Activity Model for Statistical Organizations](#)

[Generic Statistical Business Process Model](#)

[Generic Statistical Information Model](#)

[Common Statistical Production Architecture](#)

[Modernisation Maturity Model / Roadmap](#)

[Linked Open Metadata](#)

[The Common Metadata Framework](#)

[Investment Catalogue](#)

HLG-MOS Outputs

Organizational Resilience

[Guidelines for managers](#)

[Guidelines on Risk Management](#)

GAMSO

GSIM

GSBPM

Business Model	Strategy	Business	Customer	Process	Product	Organization	Business
1.1 Business Model	1.2 Strategy	1.3 Business	1.4 Customer	1.5 Process	1.6 Product	1.7 Organization	1.8 Business
2.1 Business Model	2.2 Strategy	2.3 Business	2.4 Customer	2.5 Process	2.6 Product	2.7 Organization	2.8 Business
3.1 Business Model	3.2 Strategy	3.3 Business	3.4 Customer	3.5 Process	3.6 Product	3.7 Organization	3.8 Business
4.1 Business Model	4.2 Strategy	4.3 Business	4.4 Customer	4.5 Process	4.6 Product	4.7 Organization	4.8 Business
5.1 Business Model	5.2 Strategy	5.3 Business	5.4 Customer	5.5 Process	5.6 Product	5.7 Organization	5.8 Business
6.1 Business Model	6.2 Strategy	6.3 Business	6.4 Customer	6.5 Process	6.6 Product	6.7 Organization	6.8 Business
7.1 Business Model	7.2 Strategy	7.3 Business	7.4 Customer	7.5 Process	7.6 Product	7.7 Organization	7.8 Business
8.1 Business Model	8.2 Strategy	8.3 Business	8.4 Customer	8.5 Process	8.6 Product	8.7 Organization	8.8 Business
9.1 Business Model	9.2 Strategy	9.3 Business	9.4 Customer	9.5 Process	9.6 Product	9.7 Organization	9.8 Business
10.1 Business Model	10.2 Strategy	10.3 Business	10.4 Customer	10.5 Process	10.6 Product	10.7 Organization	10.8 Business

CSPA

در چهار سال اخیر مدرن‌سازی سازمان‌های آماری و نظام‌های آماری با تولید شاخص‌های اهداف توسعه پایدار (SDGs) و ظرفیت‌سازی نظام‌های ملی آماری پیوند خورده است.

PARIS
21!

Partnership in Statistics
for Development in the 21st Century

گرایش‌های مسلط و دستاوردهای اصلی در نظام‌های آماری ملی مدرن در جهان

الف: در چهل و هشتمین نشست کمیسیون
آمار سازمان ملل متحد (۲۰۱۷)،
موضوعات زیر به عنوان گرایش‌های مسلط
در مدرن‌سازی آمار رسمی، تحت نام رئوس
برنامه‌های کلیدی عملیاتی برای اجرا در
سطوح ملی و منطقه‌ای، معرفی و مورد
تاکید قرار گرفتند.

۱. نقش محوری و مرجع سازمان‌های ملی آمار در ایجاد هماهنگی و هدایت نظام ملی آمار کشورها برای گذار و مدرن شدن

۲. تقویت ارتباط با ذینفعان آمار رسمی به ویژه تامین‌کنندگان داده‌ها، کاربران و سیاست‌گذاران (موثر بر نظام آماری مانند مقامات بالادستی) برای جلب حمایت قلبی ایشان از مدرن‌سازی آمار رسمی

۳. تقویت استفاده از روش‌های نوین تولید آمارهای رسمی و به ویژه افزایش استفاده از داده‌های اداری (آمارگیری‌های ثبتي مبنا) و بکارگیری ظرفیت مه‌داده‌ها در فرایند تولید آمار رسمی

تقویت پیاده‌سازی و بکارگیری استانداردها و دستورالعمل‌های سازمان‌های بین المللی در زمینه مدرن‌سازی آمار رسمی و بازطراحی فرایندهای تولید، تهیه و انتشار آمار

۵. افزایش استفاده از فناوری‌های اطلاعات و ابزارهای نوین در پیوند با آن همراه با ایجاد زیرساخت‌های لازم

۶. تقویت روش‌ها و شیوه‌های نظام‌مند برای هم‌اندیشی بیشتر، در سطح منطقه‌ای و جهانی همراه با یافتن منابع جدید قابل اعتماد و همچنین ابزار و خدمات لازم جهت تولید آمار رسمی با کیفیت

۷. اصلاح قوانین موجود آمار و تهیه برنامه‌های راهبردی و توسعه‌ای ملی برای تحول و نوسازی نظام‌های آماری کشورها

۸. تقویت روش‌ها و شیوه‌های ارتباط و همکاری‌های الکترونیکی و دسترسی بیشتر برخط به اسناد و مواد آموزشی و برگزاری دوره‌های مشترک و کارگاه‌های مجازی

Fundamental Principles of Official Statistics

United Nations

A/RES/68/261

General Assembly

Distr.: General
3 March 2014

Sixty-eighth session
Agenda item 9

Resolution adopted by the General Assembly on 29 January 2014

[without reference to a Main Committee (A/68/L.36 and Add.1)]

68/261. Fundamental Principles of Official Statistics

The General Assembly,

Recalling recent resolutions¹ of the General Assembly and the Economic and Social Council highlighting the fundamental importance of official statistics for the national and global development agenda,

Bearing in mind the critical role of high-quality official statistical information in

اصول بنیادین آمارهای رسمی:

- اصل ۱ - بی طرفی در تولید و دسترسی برابر شهروندان
- اصل ۲ - رعایت موازین و اخلاق حرفه‌ای
- اصل ۳ - پاسخ‌گویی و شفافیت
- اصل ۴ - پیشگیری از استفاده و تفسیر نادرست از آمارهای رسمی
- اصل ۵ - انتخاب منابع داده‌ای بر اساس کیفیت، به روز بودن، هزینه و بار پاسخگویی
- اصل ۶ - حفظ محرمانگی ریز داده‌ها
- اصل ۷ - لزوم اطلاع عموم از قوانین و مقررات آماری
- اصل ۸ - لزوم هماهنگی در سطح ملی
- اصل ۹ - استفاده از استانداردهای بین‌المللی
- اصل ۱۰ - لزوم همکاری‌های بین‌المللی

قانون آمار مدرن برای نظام ملی آماری

Statistics Act

NATIONAL STATISTICS ACT (unofficial consolidated text no.1)¹

I. FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF NATIONAL STATISTICS

Article 1

National statistics is a professionally independent activity of implementing the programme of statistical surveys.

National statistics shall make available to authorities and organisations of public administration, economic entities and to the general public (hereinafter: users) the data on the status and trends in the economic, demographic and social fields, as well as in the field of environment and natural resources.

National statistics shall provide for fulfilment of the international obligations of the Republic of Slovenia by transmitting and exchanging statistics with other states and international organizations.

Article 2

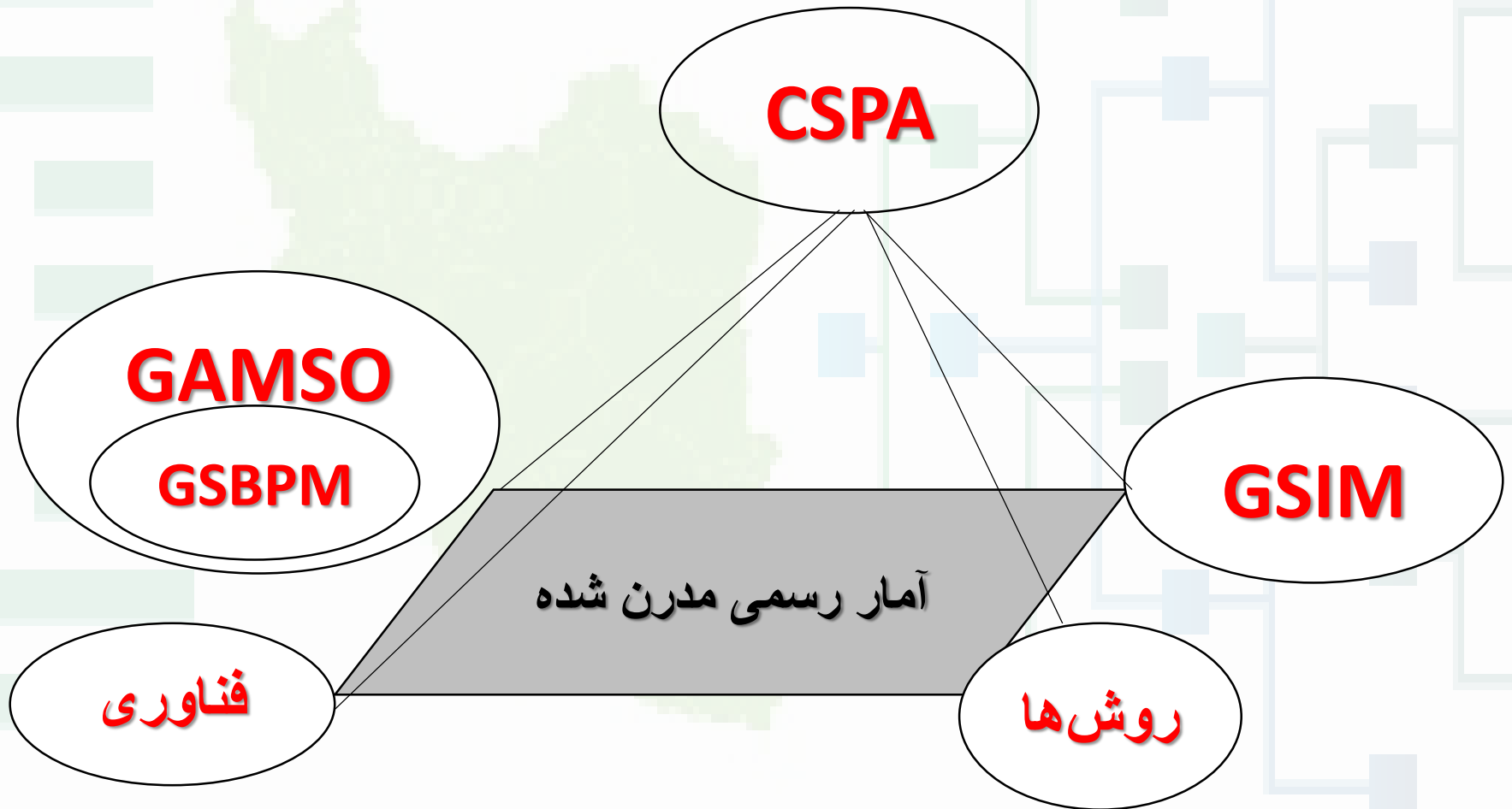
National statistics shall be implemented on the principles of neutrality, objectivity, professional independence, rationality, statistical confidentiality and transparency. Statistics shall be obtained and submitted on the basis of the use of scientifically recognised and

برخی از معیارهای تدوین قانون آمار در اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۸

- ❖ آمار رسمی باید تعریف شود تا از سایر آمارهای تولیدی دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی قابل تمیز باشد
- ❖ آماری صرفاً به خاطر این که توسط دستگاهی اجرایی تولید شده است رسمی نیست تا زمانیکه از معیارهای مشخصی برخوردار باشد
- ❖ با هدف تبیین اینکه سازمان ملی آماری تولید کننده اصلی و هماهنگ کننده تمام فعالیت‌های آمارهای رسمی در کشور است و برای تضمین کیفیت آمارهای وظایف و نقش‌های سازمان ملی آماری باید به روشنی تعریف شوند.
- ❖ با هدف تضمین رهبری و مرجعیت NSO (سازمان ملی آمار) و تثبیت استقلال حرفه ای و تضمین موقعیت پایدار و قدرتمند NSO، باید فرایند انتصاب و برکناری رئیس NSO شفاف و براساس معیارهای حرفه ای باشد.
- ❖ باید جایگاه مسئولین آماری سایر تولید کنندگان آمارهای رسمی غیر سیاسی باشد و از مدلی مشابه رئیس NSO تبعیت کند و به استقلال حرفه ای احترام گذاشته شود.
- ❖ دسترسی NSO به داده‌های اداری مورد نیاز باید تضمین شود.

استفاده از آخرین استانداردها در حوزه آمارهای رسمی

Modernization **M**aturity **M**odel (**MMM**)

معماری کسب و کار

مدل GSPBM

معماری اطلاعات

مدل GSIM

معماری کاربردها

معماری فناوری اطلاعات

GSBPM

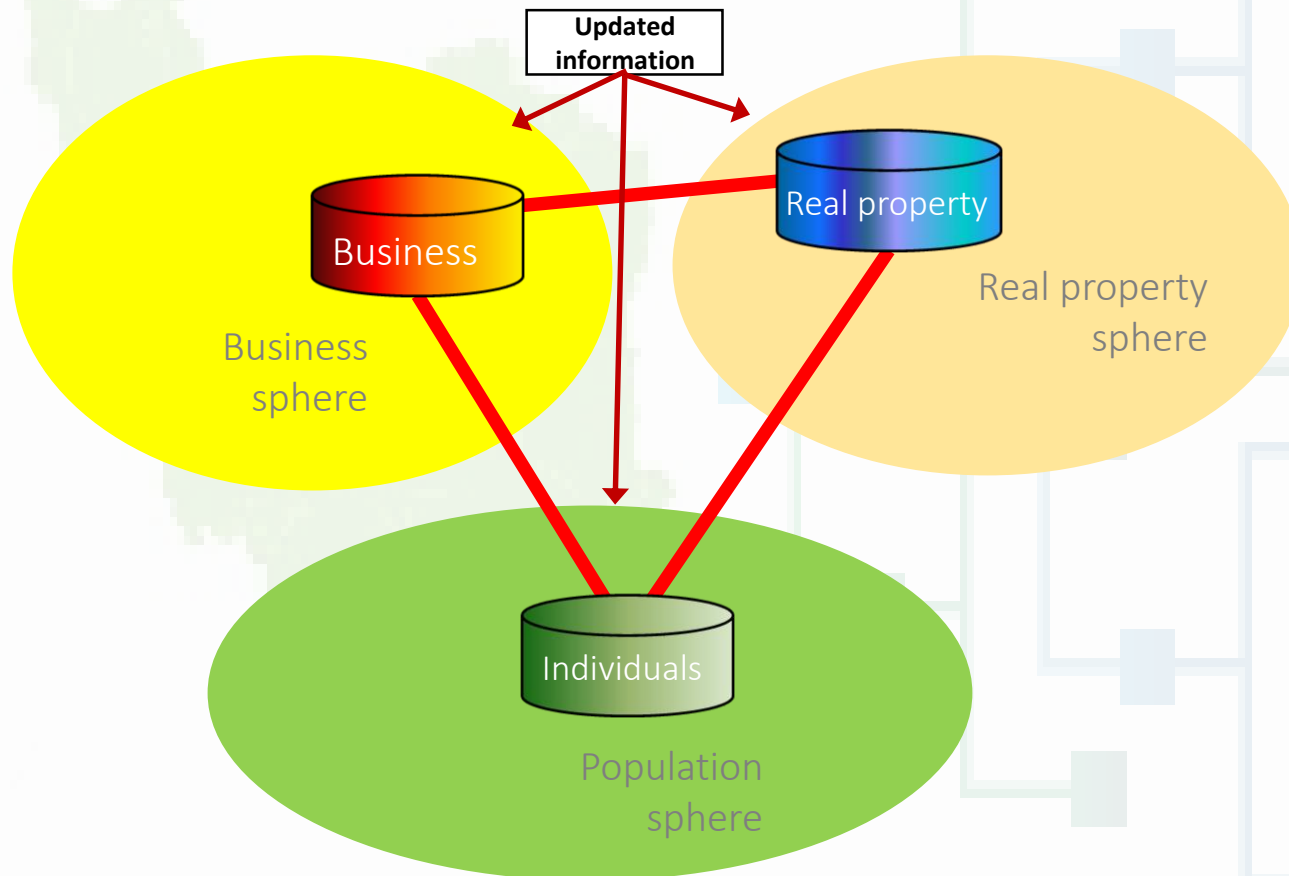
۱- تعیین نیازها	۲- طراحی	۳- ساخت	۴- جمع‌آوری	۵- پردازش	۶- تحلیل	۷- انتشار و اطلاع‌رسانی	۸- ارزیابی
۱- شناسایی نیازها	۱- طراحی خروجی‌ها	۱- ساخت ابزار جمع‌آوری داده‌ها	۱- ساخت چارچوب و انتخاب نمونه	۱- تجمیع داده‌ها	۱- آماده کردن پیش‌نویس خروجی‌ها	۱- بهنگام‌سازی سیستم‌های خروجی	۱- جمع‌آوری اطلاعات برای ارزیابی
۲- مشاوره و تأیید نهایی	۲- توصیف متغیرها	۲- ساخت یا ارتقاء مولفه‌های پردازش	۲- تهیه و تنظیم برنامه جمع‌آوری	۲- طبقه‌بندی و کدگذاری	۲- تأیید خروجی‌ها	۲- تولید محصولات انتشاراتی و اطلاع‌رسانی	۲- انجام ارزیابی
۳- تعیین خروجی‌ها	۳- طراحی ابزار و روش‌های جمع‌آوری داده‌ها	۳- ساخت یا ارتقاء مولفه‌های انتشار و اطلاع‌رسانی	۳- اجرای جمع‌آوری	۳- بازبینی و اعتبارسنجی	۳- تفسیر و توضیح خروجی‌ها	۳- مدیریت نشر محصولات	۳- ایجاد تفاهم‌نامه در برنامه اقدام
۴- شناسایی مفاهیم	۴- طراحی چارچوب و نمونه	۴- تنظیم جریان کار	۴- نهایی کردن جمع‌آوری	۴- ادیت و جانپی	۴- به کارگیری کنترل افشاسازی	۴- ارتقاء محصولات انتشاراتی و اطلاع‌رسانی	
۵- بررسی در دسترس بودن داده‌ها	۵- طراحی پردازش و تحلیل‌های آماری	۵- آزمایش سیستم تولید	۵- آزمایش فرآیندهای کسب و کار آماری	۵- استخراج متغیرها و واحدهای آماری جدید	۵- نهایی کردن خروجی‌ها	۵- مدیریت پشتیبانی از کاربر	
۶- تهیه طرح توجیهی کسب و کار	۶- طراحی سیستم تولید و جریان کار	۶- آزمایش فرآیندهای کسب و کار آماری		۶- محاسبه وزن‌ها			
		۷- نهایی کردن سیستم تولید		۷- محاسبه مجموع			
				۸- نهایی کردن فایل‌های داده			

آمارگیری ثبتی

آمارگیری است که بر خلاف آمارگیری های سنتی جمع آوری اختصاصی داده (مانند سرشماری و نمونه گیری) ندارد و از ریزداده های اداری موجود (Administrative micro data) استفاده می کند

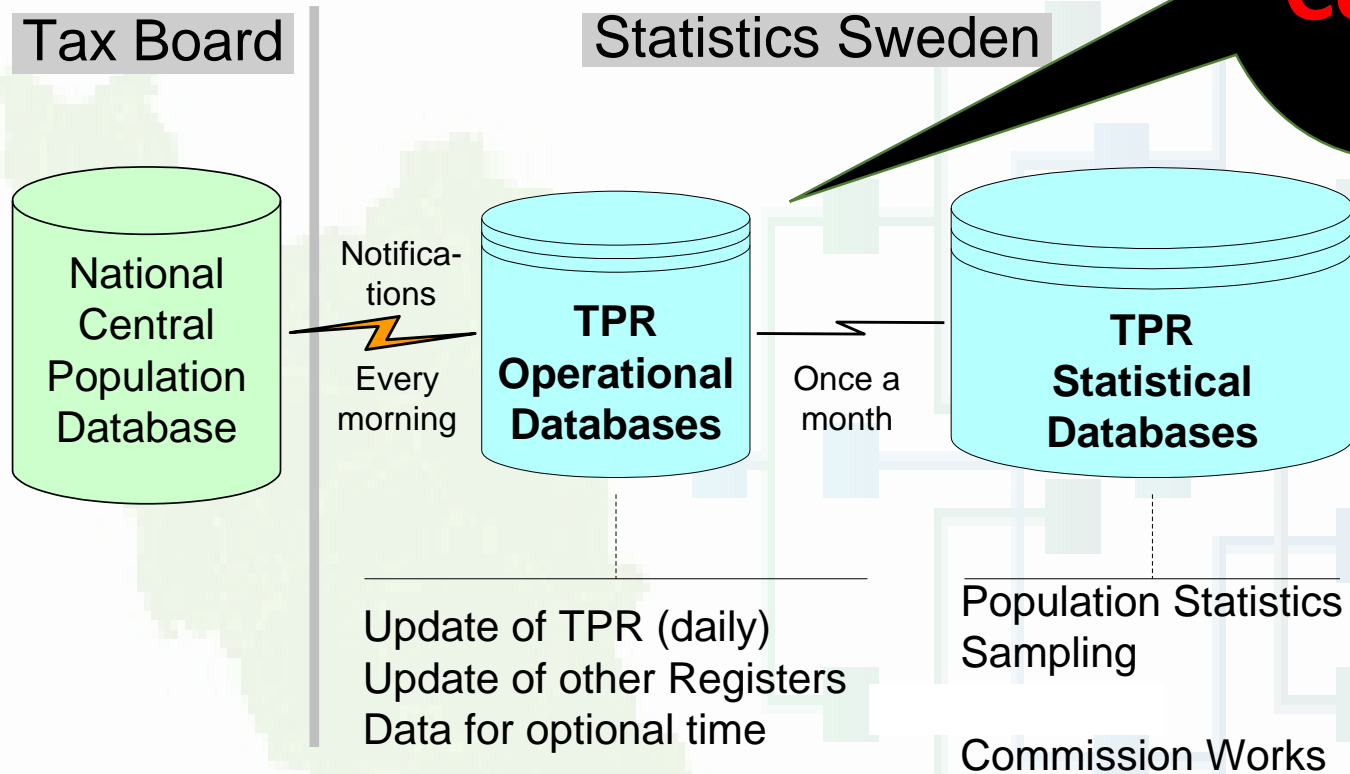
وجود سیستم **SRS** یا
Statistical Registers System
ضامن تولید آمارهای ثبتي مبنا در
نظام مدرن است

One Type of Statistical Registers System in Nordic Countries

ساخت ثبت آماری جمعیت در سوئد

True Copy

UNECE REGION

- Traditional census (full field enumeration without using data from registers; includes the rolling census)
- Combined census (data from registers + field data collection)
- Register-based census (data from registers only)

نظام ملی آمار ایران؟

- در سال ۱۳۰۷ با تصویب مجلس شورای ملی مسئولیت مرکزیت آماری به وزارت کشور واگذار شد
- در سال ۱۳۱۴ به منظور هماهنگی بین وزارتخانه‌ها، شورای عالی آمار تشکیل شد
- در اسفندماه سال ۱۳۳۱، سازمان همکاری آمار عمومی تشکیل شد
- این سازمان در سال ۱۳۳۵ به وزارت کشور وابسته گردید و نام آن به اداره کل آمارهای عمومی تغییر یافت.
- در سال ۱۳۴۴ مرکز آمار ایران تأسیس شد.

واژه «**نظام**» معادل واژه انگلیسی «**سیستم**» است. این واژه در ادبیات موضوعی تعاریف مختلفی از لحاظ شکلی ولی بسیار شبیه به هم از لحاظ محتوایی دارد. دو نمونه از این تعاریف عبارتند از:

- ◀ مجموعه ای از اجزا یا مولفه های به هم پیوسته که یک کل پیچیده را تشکیل می دهند. (ویکی پدیا)
- ◀ مجموعه ای از اجزا متعامل با یکدیگر که تحت تاثیر نیروهای مربوطه کار می کنند (واژه نامه Mariam-Webster)

فصل مشترک تمامی این تعاریف یک چیز است «مجموعه ای از اجزاء به هم پیوسته و هماهنگ که در راستای دستیابی به یک هدف کار می کنند».

ساختار نظام آماری کشور در جلسه مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۲ شورای عالی آمار به تصویب رسید.

تعریف سنتی: نظام آماری عبارت است از مجموعه دستگاهها و نهادهای درگیر در فعالیتهای آماری (ارکان نظام)، وظایف و فعالیتهای هر یک از اجزاء نظام، روابط درونی و بیرونی آنها با یکدیگر، اصول، قوانین و مقررات حاکم بر وظایف و روابط مزبور.

ساختار مدیریتی نظام آماری از رده‌های زیر تشکیل شده است:

➤ مجلس شورای اسلامی

➤ هیئت وزیران

➤ شورای عالی آمار

➤ مرکز آمار ایران

➤ کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار

➤ کمیته‌های آمار بخشی

شکل گرفتن نظام آماری گامی بسیار مهم
بود و دستاوردهای با ارزشی نیز داشته
است ولی نتوانسته است به مأموریت
اصلی خود که تولید و انتشار آمارهای
رسمی موردنیاز و با کیفیت است به
خوبی عمل کند.

مدرن سازی نظام ملی آمار ایران ضروری است

علاوه بر جریان غالب
جهانی، در کشور ما **برخی**
الزامات قانونی مدرن سازی
نیز وجود دارد. هر چند
قانون آمار
نداریم.

ماده ۱۰ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور:

به منظور یکپارچه‌سازی، ساماندهی و رفع موازی‌کاری در نظام آماری کشور:

الف: مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی کشور است.

ب: مرکز آمار ایران با همکاری دستگاه‌های اجرایی نسبت به تهیه برنامه ملی آمار کشور مبتنی بر فناوری‌های نوین با رعایت استانداردها و ضوابط تولید و انتشار آمارهای رسمی، استقرار نظام آمارهای ثبتي و استقرار و تغذیه مستمر پایگاه اطلاعات آماری کشور اقدام کند. این برنامه با پیشنهاد مرکز آمار ایران و تصویب شورای عالی آمار ایران برای دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجراء است.

پ: دستگاه‌های اجرایی مانند بانک مرکزی مکلفند در حدود وظایف قانونی خود و در چارچوب ضوابط و استانداردهای شورای عالی آمار ایران، آمار تخصصی حوزه‌های مربوط به خود را تولید و اعلام کنند. در این صورت آمار منتشره آمار تخصصی رسمی است.

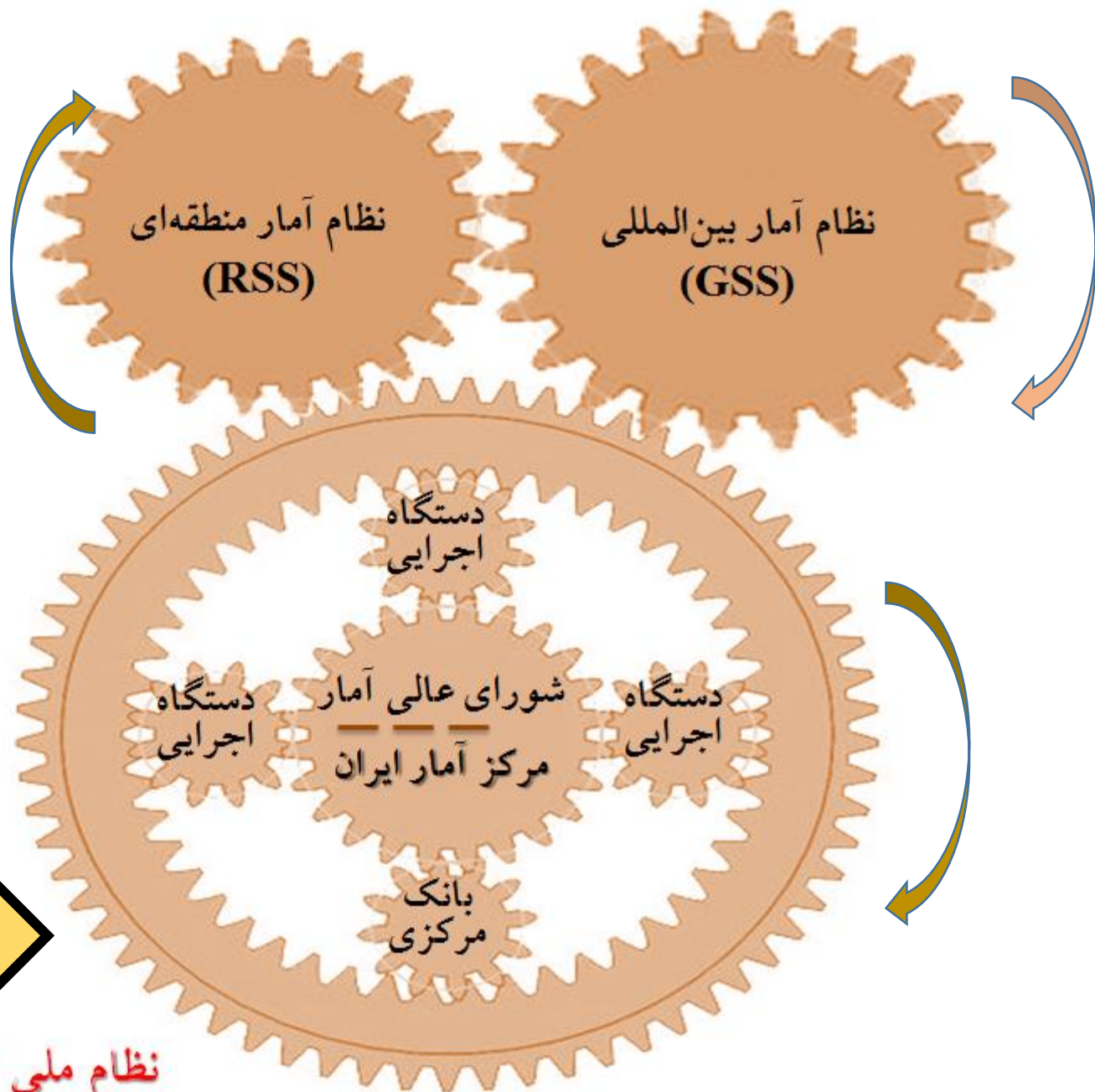
همچنین در بند «ت» ماده ۶۷ قانون برنامه ششم توسعه کشور (۱۳۹۵ - ۱۳۹۹) آمده است:

«دستگاه‌های اجرایی، واحدهای زیر نظر مقام معظم رهبری اعم از نظامی و غیرنظامی در صورت موافقت ایشان، شوراها، شوراهای اسلامی شهر و روستا و موسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار مأموریت عمومی موظفند در سامانه‌های الکترونیکی خود **اقدام** اطلاعاتی و آمار ثبتی موضوع **قانون مرکز آمار ایران** مورد نیاز برای ایجاد **نظام جامع آمارهای ثبتی و شبکه ملی آماری ایران** را ایجاد و حداکثر تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه امکان بهره‌برداری الکترونیکی و برخط آن را بر بستر شبکه ملی اطلاعات برای مرکز آمار ایران فراهم نمایند. مرکز آمار ایران مکلف است اقدام آمار ثبتی و نحوه تولید آن را حداکثر ظرف مدت نه ماه برای هر یک از دستگاه‌ها تهیه و به آن‌ها ابلاغ نماید».

نظام ملی آماری ایران

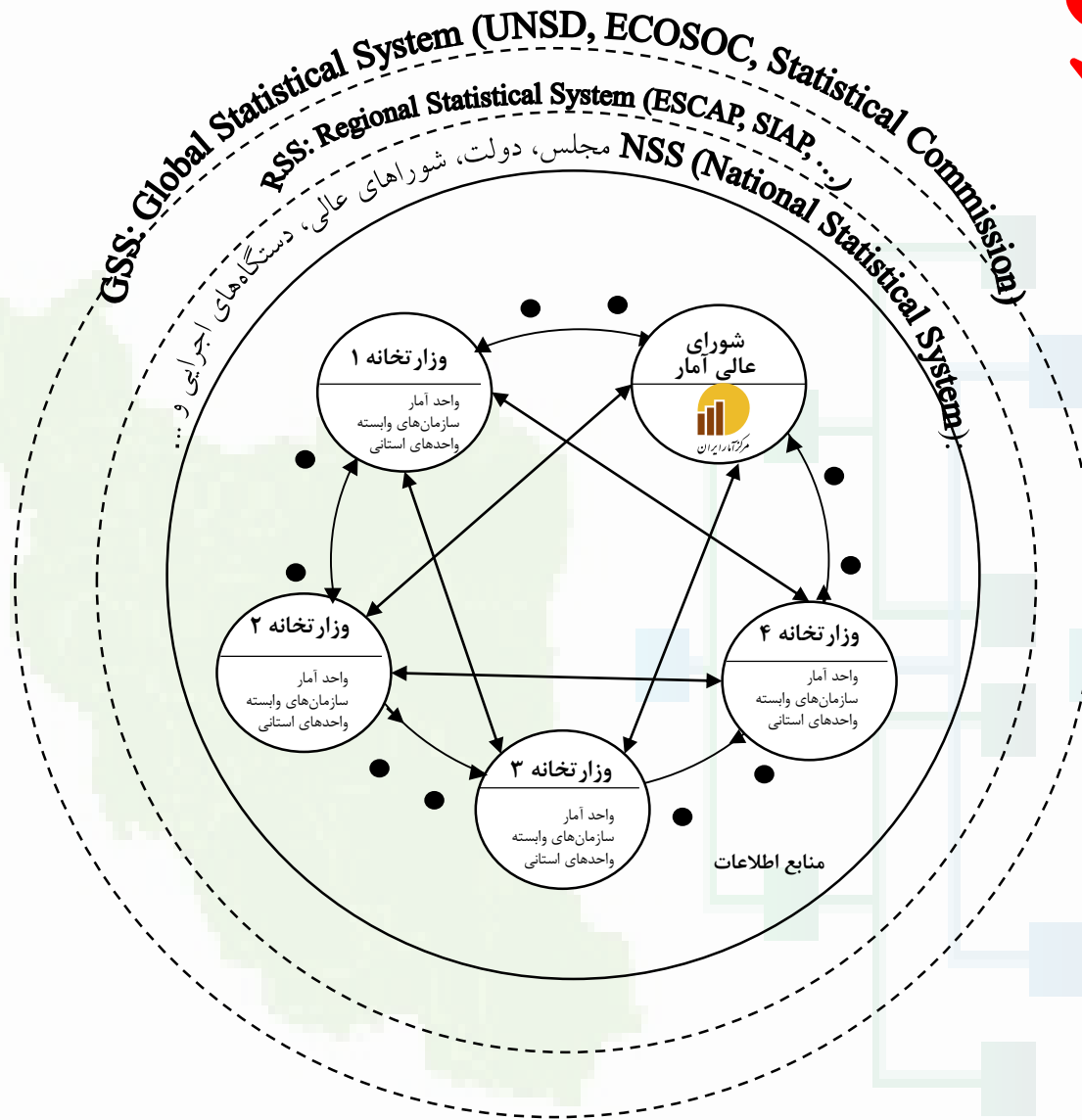

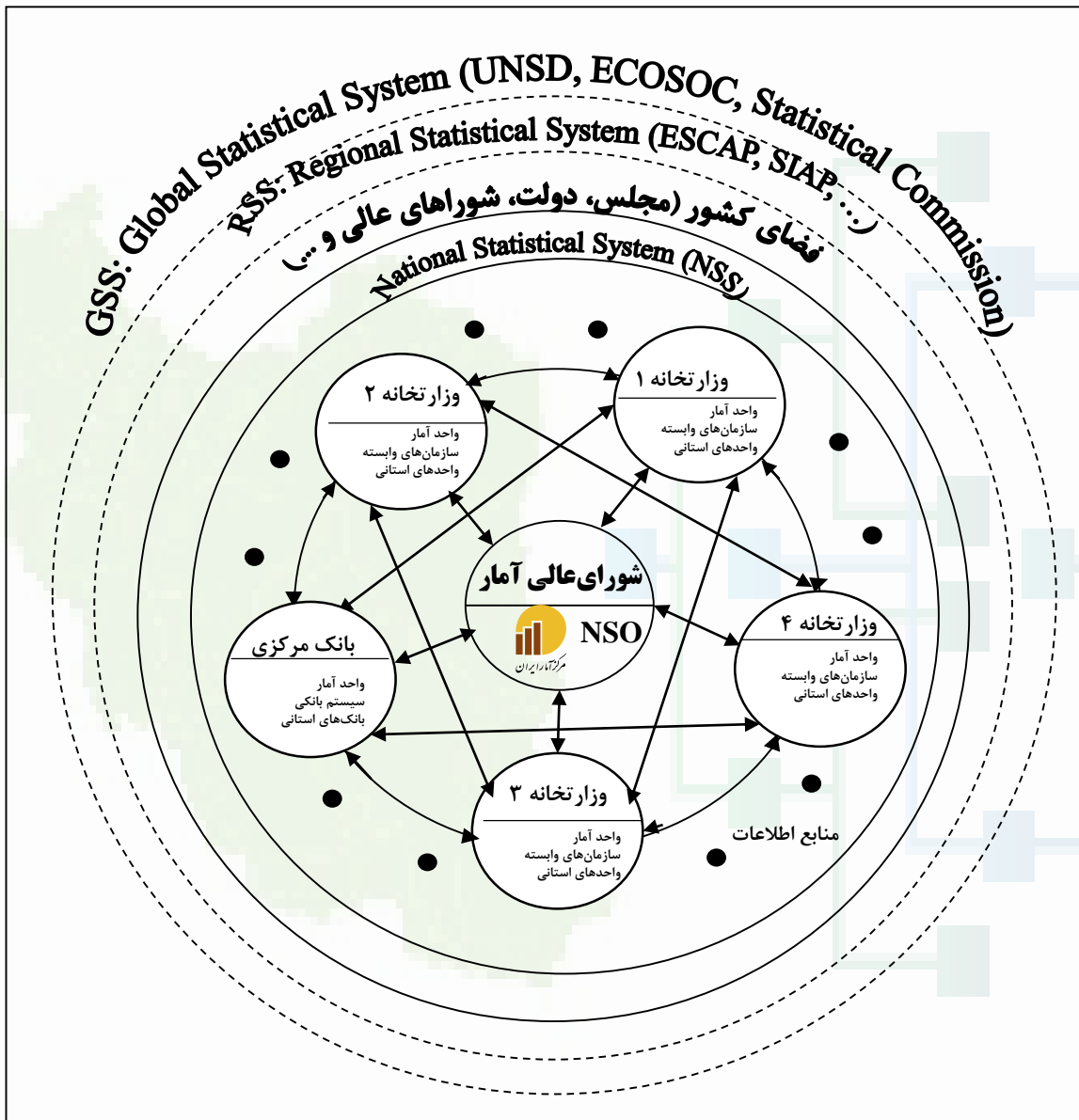
چگونه باید باشد؟

نظام ملی آماری ایران (INSS)

وضع موجود

IRAN's

National Statistical System

Modernisation Strategic Plan

۵	پیش‌گفتار.....
۷	مقدمه.....
۹	خلاصه‌ی مدیریتی.....
۱۱	فصل ۱ تعاریف و مفاهیم.....
۱۷	فصل ۲ نظام ملی آماری ایران و اهم دستاوردهای آن.....
۲۳	فصل ۳ چارچوب‌های کاری آماری.....
۲۹	فصل ۴ مبانی قانونی، ارزش‌ها و اصول.....
۳۴	فصل ۵ چشم‌انداز و اهداف کلان.....
۳۶	فصل ۶ مأموریت، راهبردهای کلان و میانی.....
۳۷	فصل ۷ نظام مدیریت کیفیت.....
۴۲	فصل ۸ تحلیل محیطی.....
۴۷	فصل ۹ ذینفعان.....
۴۹	فصل ۱۰ اولویت‌ها.....
۵۱	فصل ۱۱ عناوین برنامه‌های عملیاتی.....
۵۳	فصل ۱۲ معیارهای اندازه‌گیری موفقیت.....
۵۵	فصل ۱۳ چارچوب نهادی.....
۵۷	پیوست‌ها.....
۵۸	مدل‌های مفهومی نظام ملی آماری ایران.....
۶۰	معرفی‌ها.....

خطوط اصلی ارایه شده در برنامه راهبردهای بلند مدت تحول در نظام ملی آماری ایران به اختصار عبارتند از:

- ۱ تعاریف و مفاهیم کلیدی و متناسب با یک نظام آماری مدرن، بازنگری یا ارائه شده‌اند.
- ۲ اهم دستاوردهای نظامی آماری از ابتدا تاکنون بیان شده است و وضعیت فعلی نظام آماری تشریح شده است.
- ۳ چارچوب آماری اصلی نظام آماری مدرن معرفی شده است.
- ۴ مبانی قانونی اجرای مدرن‌سازی معرفی شده است.
- ۵ اصل بنیادین برای نظام آماری مدرن در نظر گرفته شده است.
- ۶ چشم‌انداز و مأموریت نظام آماری مدرن ارائه شده است.
- ۷ راهبرد کلان برای دستیابی به نظام آماری مدرن مشخص شده است.
- ۸ در مجموع ۱۰ راهبرد میانی متناسب با راهبردهای کلان پیشنهاد شده‌اند.
- ۹ ذینفعان ملی و بین‌المللی اصلی نظام ملی آماری ایران شناسایی شده‌اند.
- ۱۰ کلیات نظام مدیریت کیفیت نظام آماری مدرن معرفی شده است.
- ۱۱ کلیات تحلیل محیط درونی و بیرونی نظام ملی آماری ایران انجام شده است.
- ۱۲ اولویت کاری اصلی پس از برنامه راهبردی نوین‌سازی نظام ملی آماری ایران معین شده است.
- ۱۳ عنوانین ۳۶ برنامه عملیاتی مورد نیاز برای اجرای برنامه راهبردی نوین‌سازی نظام ملی آماری ایران استخراج شده و به صورت جدول راهبرد کلان، راهبرد میانی، برنامه عملیاتی و مسئول هر برنامه ارائه شده است.
- ۱۴ چارچوب نهادی اجرای برنامه راهبردی ارائه شده است.
- ۱۵ تصویر غنی گرافیکی نظام ملی آماری ایران در حالت مدرن‌شده ترسیم شده است.

نظام ملی آماری ایران (INSS)

نظامی متشکل از دستگاه‌های اجرایی کشور و شبکه ارتباطی و اطلاعاتی بین آن‌ها است که با مرجعیت مرکز آمار ایران و پایبندی به قوانین، مقررات و استانداردهای ملی و بین‌المللی و رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی به تولید، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی کشور می‌پردازد. راهبری این نظام بر عهده شورای عالی آمار است.

پایگاه ملی آماری ایران (INSD)

پایگاه داده‌ای است درون شبکه ملی آماری ایران که به عنوان پنجره‌ای واحد، آمارهای رسمی کشور و ریزداده‌های قابل انتشار را با سطوح دسترسی معین در دسترس استفاده‌کنندگان قرار می‌دهد.

Iran's National Statistical System (INSS)

Iran's National Statistical Database (INSD)

مرجع رسمی نظام ملی آماری ایران

مرجع رسمی نظام ملی آماری ایران مرکز آمار ایران است که به عنوان یک نهاد حاکمیتی، بی طرف و حرفه ای به تهیه، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی کشور می پردازد. این مرجع مسئولیت یکپارچه سازی، ساماندهی و ظرفیت سازی در نظام ملی آماری ایران را بر عهده دارد و آمار مورد تأیید این مرجع به عنوان آمار رسمی کشور منتشر می شود.

در این تعریف، یکپارچه سازی و ساماندهی شامل موارد زیر است:

۱. تهیه و بازنگری «فهرست آمارهای رسمی ایران».
۲. تهیه شناسنامه هر یک از عناوین «فهرست آمارهای رسمی ایران» شامل تعاریف، روش تولید، سازمان تولیدکننده، تناوب تولید، زمان آماری، زمان انتشار و سطح جغرافیایی تولید و انتشار.
۳. تهیه و پیشنهاد قوانین، مقررات و رویه های مرتبط با آمار رسمی کشور.
۴. ارزیابی کیفیت فرایند تولید تا انتشار و مستندسازی هر یک از عناوین «فهرست آمارهای رسمی ایران» و اعطای «نشان کیفیت آمارهای رسمی».
۵. نظارت بر تولید، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی در دستگاه های اجرایی و رفع اختلاف آماری بین دستگاه های اجرایی با هدف جلوگیری از تولید یا انتشار آمارهای رسمی به صورت موازی یا متناقض.
۶. تهیه یا به روزرسانی تعاریف، مفاهیم، استانداردها، چارچوب ها و طبقه بندی های آماری مورد نیاز.
۷. تهیه یا به روزرسانی روش ها و دستورالعمل های اجرایی برای تولید، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی.
۸. نظارت بر پیاده سازی تعاریف، مفاهیم، طبقه بندی های و سایر استانداردهای آماری در فرایند تولید آمارهای رسمی.
۹. مدیریت محتوایی و فنی شبکه ملی آماری ایران.
۱۰. ارائه پیشنهاد دستگاه متولی تولید و انتشار هر یک از آمارهای رسمی کشور به شورای عالی آمار به منظور بررسی و تصویب آن.

در این تعریف، ظرفیت‌سازی شامل موارد زیر است:

۱. توانمندسازی حرفه‌ای نیروی انسانی شاغل در فرایندهای تولید، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی نظام ملی آماری ایران.
۲. مدیریت تهیه و اجرای برنامه‌های ارتقای فرهنگ آماری در بین تولیدکنندگان، پاسخگویان و کاربران آمارهای رسمی و همچنین سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران کشور.
۳. توسعه ظرفیت تامین تمام نیازهای آمار رسمی ذینفعان داخلی و بین‌المللی.
۴. برنامه‌ریزی به منظور نهادینه کردن راهکارهای تامین منابع مالی و انسانی و امکانات مورد نیاز برای افزایش کارایی و اثربخشی نظام ملی آماری ایران.
۵. توسعه ظرفیت‌های فنی و تخصصی در تولید آمارهای رسمی کشور به‌ویژه تولید آمارهای ثبتي مبنا و تولید شاخص‌ها و نماگرهای بین‌المللی.
۶. انجام پژوهش‌های بنیادین در زمینه آمارهای رسمی و روش‌های نوین تولید آمار رسمی مانند استفاده از مه داده‌ها.

Iran's National Statistical System Authority (INSS Authority)

چارچوب‌های عمومی و پایه که باید مبنای کار در نظام ملی آماری ایران قرار گیرند عبارتند از:

- ۱- استانداردهای تبادل داده و فراداده (SDMX)
- ۲- چارچوب مشترک فراداده (CMF)
- ۴- مدل عمومی فرآیند کسب و کار آماری (GSBPM)
- ۵- مدل عمومی اطلاعات آماری (GSIM)
- ۶- چارچوب مشترک معماری تولید آمار (CSPA)
- ۷- چارچوب مدیریت کیفیت آماری

Statistical Data and Metadata eXchange (SDMX)

The Common Metadata Framework (CMF)

Generic Statistical Business Process Model (GSBPM)

Generic Statistical Information Model (GSIM)

Common Statistical Production Architecture (CSPA)

اصول

۱. پایبندی به سیستم نیمه متمرکز در نظام ملی آماری ایران
۲. ایفای نقش مرجعیت در نظام ملی آماری ایران
۳. رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی
۴. رعایت اصل جریان یکطرفه داده‌ها

چشم انداز:

«نظامی یکپارچه، پاسخگو، مورد اعتماد عموم مردم و متخصصان، تامین کننده آمارهای رسمی با کیفیت و پیشرو در آسیا»

ماموریت:

«تولید و انتشار آمارهای رسمی مورد نیاز ذینفعان داخلی و بین المللی با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و به کارگیری فناوری ها و روش های مدرن به ویژه ثبتی مبنا»

چهار راهبرد کلان

❖ ایجاد یا تقویت زیرساخت‌ها و بازنگری در قوانین، مقررات و رویه‌های نظام ملی آماری ایران

❖ مدیریت کارا و اثربخش نظام ملی آماری ایران

❖ بهبود مستمر مدیریت عملیات آماری

❖ توانمندسازی و ظرفیت‌سازی در نظام ملی آماری ایران

راهبرد کلان ۱: ایجاد یا تقویت زیرساخت‌ها و بازنگری در قوانین، مقررات و رویه‌های نظام ملی آماری ایران

راهبرد میانی ۱: بازنگری در قوانین، مقررات و رویه‌های نظام ملی آماری ایران

راهبرد میانی ۲: بازنگری در روش تخصیص اعتبارات فعالیت‌های آماری کشور

راهبرد میانی ۳: ایجاد و یا دستیابی به زیرساخت‌های مورد نیاز نظام ملی آماری ایران

راهبرد کلان ۲: مدیریت کارا و اثربخش نظام ملی آماری ایران

راهبرد میانی ۴: تدوین برنامه‌های راهبردی، عملیاتی و مدیریت نظام ملی آماری ایران

راهبرد میانی ۵: بازتعریف و تقویت ساختارهای نهادی اصلی در نظام ملی آماری ایران

راهبرد کلان ۳: بهبود مستمر مدیریت عملیات آماری

راهبرد میانی ۶: بازنگری در فرایندها و برنامه‌های تولید، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی در کشور

راهبرد میانی ۷: تدوین استانداردهای مورد نیاز و طراحی و ایجاد فرایندهای کنترل و تضمین کیفیت آمارهای رسمی

راهبرد کلان ۴: توانمندسازی و ظرفیت‌سازی در نظام ملی آماری ایران

راهبرد میانی ۸: بازتعریف و تقویت روابط ملی و
بین‌المللی در جهت اجرای برنامه راهبردی

راهبرد میانی ۹: توسعه پژوهشی‌های راهبردی
مورد نیاز نظام ملی آماری ایران

راهبرد میانی ۱۰: تدوین برنامه‌های توانمندسازی
نیروی انسانی شاغل در نظام ملی آماری ایران

اولویت‌ها

۱. بررسی قوانین، مقررات و رویه‌ها و در صورت نیاز و پیشنهاد موارد جدید یا بازنگری موارد موجود

۲. بازنگری در ساختار و شرح وظایف ارکان نظام آماری

۳. تعیین لیست عناوین آمارهای رسمی کشور، با اولویت داده‌های مورد نیاز «نظام جامع ثبت‌های آماری ایران»

۴. تدوین نقشه راه توسعه و پیاده‌سازی شبکه ملی آمار کشور

۵. همکاری با متولیان توسعه دولت الکترونیک ایران در جهت ایجاد هماهنگی‌های لازم

ذینفعان

ذینفعان مستقیم:

افراد و یا گروه‌هایی هستند که **به صورت مستقیم تحت تاثیر** یک فعالیت به خصوص و یا کارهای یک نهاد، سازمان یا سیستم قرار می‌گیرند، چه به صورت مثبت و چه به صورت منفی. در بعضی موارد ذینفعان دست اول در هر دو سوی معادله قرار دارند: مقرراتی که برای یک گروه تاثیر مثبت به همراه دارد ولی برای گروه دیگر منفی است.

ذینفعان غیر مستقیم:

افراد و یا گروه‌هایی هستند که **به صورت غیر مستقیم تحت تاثیر** یک فعالیت به خصوص و یا کارهای یک نهاد، سازمان یا سیستم قرار می‌گیرند، چه به صورت مثبت و چه به صورت منفی.

ذینفعان کلیدی :

این ذینفعان که **ممکن است عضو هر دو این گروه باشند یا نباشند**، توانایی آن را دارند که تاثیری مثبت و یا منفی روی یک فعالیت داشته باشند یا افرادی هستند که داخل یا نسبت به نهاد، سازمان یا سیستم جایگاه مهمی دارند.

ذینفعان مستقیم

- ❖ تولیدکنندگان آمارهای رسمی
- ❖ وزارت خانه‌ها
- ❖ قوه قضائیه
- ❖ سایر دستگاه‌های اجرایی کشور
- ❖ مجلس شورای اسلامی
- ❖ سازمان برنامه و بودجه کشور
- ❖ مجمع تشخیص مصلحت نظام
- ❖ شورای نگهبان
- ❖ جامعه پاسخگویان آمارگیری‌ها
- ❖ تشکل‌های اصلی بخش خصوصی
- ❖ سازمان‌های بین‌المللی مرجع آماری

ذینفعان غیرمستقیم

- ❖ عموم مردم
- ❖ رسانه‌ها
- ❖ مؤسسات تحقیقاتی و محققان دانشگاهی
- ❖ سازمان‌های مردم نهاد
- ❖ اتحادیه‌های صنفی
- ❖ نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور
- ❖ مراکز آماری سایر کشورها (NSOs)

ذینفعان کلیدی

- ❖ دفتر مقام معظم رهبری
- ❖ هیات وزیران
- ❖ دفاتر روسای سه قوه
- ❖ مجمع تشخیص مصلحت نظام
- ❖ مجلس شورای اسلامی
- ❖ شورای نگهبان
- ❖ سازمان برنامه و بودجه کشور
- ❖ سازمان اداری و استخدامی کشور
- ❖ شورای عالی آمار
- ❖ سایر شوراهای عالی کشور
- ❖ شوراهای اسلامی شهر و روستا
- ❖ شورای عالی استانها
- ❖ رسانهها
- ❖ سازمانهای بین المللی مرجع آماری
- ❖ جامعه پاسخگویان آمارگیریها

تحلیل محیطی

به طور کلی مهمترین عوامل مورد توجه در تحلیل **محیط درونی** یک سازمان ملی آمار عبارتند از:

- ۱- سرمایه انسانی
- ۲- فناوری و ابزار کار
- ۳- محیط کار
- ۴- تشکیلات اداری و ساختار سازمانی

همچنین، به طور کلی مهمترین عوامل مورد توجه در تحلیل **محیط بیرونی** یک سازمان ملی آمار به شرح زیر هستند:

- ۱- نظام ملی آمار
- ۲- شورای عالی آمار
- ۳- ارتباط با کاربران
- ۴- تولیدکنندگان و متولیان داده‌ها
- ۵- مجلس
- ۶- رسانه‌ها

ردیف	راهبرد کلان	ردیف	راهبرد میانی	ردیف	برنامه عملیاتی یا اقدام اصلی	کد برنامه	مستول				
۳		۶	بازنگری در فرایندها و برنامه‌های تولید، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی در کشور	۱۶	تدوین برنامه استفاده از منابع داده‌ای جدید مثل Big Data برای تولید آمارهای رسمی	TRA۰۳۰۶۱۶	SCI				
				۱۷	پیاپی‌سازی برنامه IRANSTARS	TRA۰۳۰۶۱۷	SCI				
				۱۸	ظرفیت‌سازی اجرای اولین سرشماری عمومی نفوس و مسکن لیتی مینا در سال ۱۴۰۵	TRA۰۳۰۶۱۸	SCI				
				۱۹	تولید تحلیل‌های تبیینی از آمارهای رسمی کشور	TRA۰۳۰۶۱۹	SCI				
				۲۰	تدوین برنامه تولید آمارهای مورد نیاز برای رصد سیاست‌های کلان کشور و تولید شاخص‌های اهداف توسعه پایدار SDGs	TRA۰۳۰۶۲۰	SCI & PBO				
				۲۱	تدوین برنامه جایگزینی روش‌های سنتی آمارگیری با روش‌های نوین با هدف کاهش بار پاسخگویی	TRA۰۳۰۶۲۱	SCI				
				۲۲	تدوین برنامه به‌کارگیری آمارگیران حرفه‌ای در آمارگیری‌ها	TRA۰۳۰۶۲۲	SCI				
				۲۳	سنجش کارایی و اثربخشی تولید آمارها با توجه به هزینه (هزینه/فایده)	TRA۰۳۰۶۲۳	SCI				
				۲۴	ایجاد نظام مدیریت دانش در حوزه آمارهای رسمی	TRA۰۳۰۶۲۴	SCI				
				۲۵	تدوین استانداردهای آماری و مدیریت استقرار آن‌ها	TRA۰۳۰۶۲۵	SCI				
۷			تدوین استانداردهای مورد نیاز و طراحی و ایجاد فرایندهای کنترل و تضمین کیفیت آمارهای رسمی	۲۶	طراحی و استقرار نظام نظارت درون سازمانی بر تولید آمارهای رسمی	TRA۰۳۰۶۲۶	SCI				
				۲۷	طراحی نظام انعطاف نشان کیفیت به آمارهای رسمی	TRA۰۳۰۶۲۷	SCI				
				۲۸	طراحی و استقرار نظام ارجاع دهی به آمارهای رسمی	TRA۰۳۰۶۲۸	SCI				
				۲۹	ایجاد ساختار مناسب ارتباط با ذینفعان برای کسب نظرات و تشخیص نیازهای آماری ایشان	TRA۰۴۰۸۱۹	SCI & ORGs				
۴		۸	بازتعریف و تقویت روابط ملی و بین‌المللی در جهت جلب اعتماد ذینفعان	۳۰	تدوین برنامه جامع ارتقای فرهنگ آماری جامعه	TRA۰۴۰۸۲۰	SCI & ORGs				
				۳۱	تدوین برنامه جامع نظام اطلاع‌رسانی نظام ملی آماری ایران با نگاهی به مفهوم Open Data	TRA۰۴۰۸۲۱	SCI & ORGs				
				۳۲	تدوین برنامه ارتقا اثرگذاری ایران در تصمیمات و برنامه‌های بین‌المللی آماری	TRA۰۴۰۸۲۲	SCI & MFA				
				۳۳	ایجاد آزمایشگاه علوم شناختی برای آمارهای رسمی	TRA۰۴۰۸۲۳	SCI				
				۳۴	ایجاد نظام یکپارچه برنامه‌ریزی و سیاستگذاری پژوهشی آمارهای رسمی	TRA۰۴۰۹۲۴	SCI & MSRT				
				۳۵	تدوین برنامه جامع آموزشی کارشناسان و مدیران نظام ملی آماری ایران	TRA۰۴۱۰۳۵	SCI & PBO				
				۳۶	تدوین برنامه ارتقا انگیزش کارکنان نظام ملی آماری ایران	TRA۰۴۱۰۳۶	SCI & PBO				
				۵		۱۰	توانمندسازی نیروی انسانی شاغل در نظام ملی آماری ایران	۹	توسعه پژوهش‌های راهبردی مورد نیاز نظام ملی آماری ایران		
								۱۱	باز طراحی ساختار نظام ملی آماری ایران	TRA۰۲۰۵۱۱	SCI
								۱۲	باز تعریف جایگاه و ساختار مرکز و بازتعریف وظایف و ساختار واحدهای استانی	TRA۰۲۰۵۱۲	PBO & SCI
۱۳	بازمهندسی فرایندهای مرتبط با آمارهای رسمی در دستگاه‌های اجرایی (با استفاده از چارچوب‌های کاری آماری)	TRA۰۲۰۵۱۳	ORGs & SCI								
۱۴	تقویت ساختار پژوهشی و آموزشی آمارهای رسمی	TRA۰۲۰۵۱۴	SCI & MSRT								
۱۵	تدوین کلیات برنامه ارتقا تشکیلات و اعتبارات آماری دستگاه‌ها یا اولویت بندی دستگاهی	TRA۰۲۰۵۱۵	PBO & SCI								

عناوین برنامه‌های عملیاتی یا اقدام‌های اصلی

ردیف	راهبرد کلان	ردیف	راهبرد میانی	ردیف	برنامه عملیاتی یا اقدام اصلی	کد برنامه	مستول
۱	ایجاد با ظرفیت زیرساخت‌ها و بازنگری در قوانین، مقررات و رویه‌های نظام ملی آماری ایران	۱	بازنگری در قوانین و مقررات نظام ملی آماری ایران	۱	تدوین و تصویب قانون آمار کشور و بازنگری در قوانین و مقررات موجود	TRA۰۱۰۱۰۱	IPI & SCI
				۲	بازنگری در روش تخصیص اعتبارات فعالیت‌های آماری در کشور	TRA۰۱۰۲۰۲	PBO & SCI
				۳	تدوین برنامه جامع توسعه زیرساخت‌های اصلی مورد نیاز نظام ملی آماری ایران	TRA۰۱۰۳۰۳	SCI
				۴	راه اندازی شبکه ملی آمار بر اساس نقشه راه توسعه و پیاده‌سازی شبکه	TRA۰۱۰۳۰۴	ICT & SCI
				۵	تدوین و پیاده‌سازی برنامه جامع فناوری اطلاعات مرکز آمار ایران	TRA۰۱۰۳۰۵	SCI
				۶	تدوین نقشه راه توسعه و پیاده‌سازی شبکه ملی آمار	TRA۰۲۰۴۰۶	SCI
				۷	تدوین برنامه ملی آمار در راستای سند راهبردی نوین‌سازی نظام ملی آماری ایران	TRA۰۲۰۴۰۷	SCI
				۸	تدوین برنامه راهبردی مرکز آمار ایران در راستای راهبردهای بلندمدت تحول در نظام ملی آماری ایران	TRA۰۲۰۴۰۸	SCI
				۹	تدوین لیست آمارهای رسمی کشور	TRA۰۲۰۴۰۹	SCI & ORGs
				۱۰	تدوین برنامه هم‌اندیشی ادواری ارکان نظام آماری و تشویق عملکردهای برتر	TRA۰۲۰۴۱۰	SCI
۲	ایجاد با ظرفیت زیرساخت‌ها و بازنگری در قوانین، مقررات و رویه‌های نظام ملی آماری ایران	۲	بازنگری در روش تخصیص اعتبارات فعالیت‌های آماری در کشور	۱۱	باز طراحی ساختار نظام ملی آماری ایران	TRA۰۲۰۵۱۱	SCI
				۱۲	باز تعریف جایگاه و ساختار مرکز و بازتعریف وظایف و ساختار واحدهای استانی	TRA۰۲۰۵۱۲	PBO & SCI
				۱۳	بازمهندسی فرایندهای مرتبط با آمارهای رسمی در دستگاه‌های اجرایی (با استفاده از چارچوب‌های کاری آماری)	TRA۰۲۰۵۱۳	ORGs & SCI
				۱۴	تقویت ساختار پژوهشی و آموزشی آمارهای رسمی	TRA۰۲۰۵۱۴	SCI & MSRT
				۱۵	تدوین کلیات برنامه ارتقا تشکیلات و اعتبارات آماری دستگاه‌ها یا اولویت بندی دستگاهی	TRA۰۲۰۵۱۵	PBO & SCI

IPI: مجلس شورای اسلامی
PBO: سازمان برنامه و بودجه
SCI: مرکز آمار ایران
ORG: دستگاه اجرایی
MSRT: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
MFA: وزارت امور خارجه
ICT: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

معیارهای موفقیت

Success Measures

نیل به چشم انداز و مأموریت‌های برنامه راهبردی ۱۴۰۴ - ۱۳۹۶ را می‌توان با تعریف شاخص‌هایی بر مبنای معیارهای موفقیت اندازه‌گیری نمود.

راهبرد کلان اول: ایجاد یا تقویت زیرساخت‌ها و بازنگری در قوانین، مقررات و رویه‌های نظام ملی آماری ایران

❖ قوانین، مقررات و رویه‌های ایجاد شده یا بازنگری شده در راستای برنامه راهبردی

❖ برنامه‌های انجام شده و در حال انجام برای ایجاد و توسعه شبکه ملی آمار مطابق با استانداردهای روز جهان

❖ پژوهش‌های انجام شده با موضوع قوانین، مقررات و رویه‌های مرتبط با آمارهای رسمی در جهان و پیشنهادهای بومی شده برای ایران

راهبرد کلان دوم: مدیریت کارا و اثربخش نظام ملی آماری ایران

- ❖ بهره‌مندی از آخرین و بروزترین چارچوب‌های کاری در حوزه آمار، همچون GSBPM، GSIM و SDMX
- ❖ استفاده از فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات در فرایند تولید آمارهای رسمی و خدمات آماری
- ❖ میزان انجام برنامه‌های ملی آمار کشور
- ❖ ایجاد پایگاه اطلاعات آماری ایران برای انتشار مجموعه آمارهای رسمی کشور
- ❖ مشارکت‌های راهبردی با سازمان‌های دولتی و خصوصی برای بهبود مدیریت نظام ملی آماری ایران
- ❖ دریافت بازخورد از کاربران نظام آماری و رسیدگی به آن‌ها در چرخه مدیریت بازخوردها
- ❖ جلوگیری از موازی کاری در تولید آمارهای رسمی کشور

راهبرد کلان سوم: تولید محصولات و ارائه خدمات آماری با کیفیت

- ❖ نظارت بر فرایندهای تولید آمارهای رسمی کشور در راستای فرایند صدور نشان کیفیت آمارهای رسمی
- ❖ استفاده از استانداردهای آماری و بهبود فرایند نظارت بر اجرای استانداردها در تولید آمارهای رسمی در کشور
- ❖ ایجاد تنوع در رسانه‌های اطلاع‌رسانی آمارهای رسمی
- ❖ تولید محصولات جدید متناسب با نیازهای ذی‌نفعان
- ❖ تامین نیازهای کاربران بین‌المللی به مجموعه محصولات آمار رسمی
- ❖ تولید مجموعه راهنماها و نشریات آماری مطابق با راهنماهای بین‌المللی

راهبرد کلان چهارم: توانمندسازی و ظرفیت‌سازی در نظام ملی آماری ایران

- ❖ تقویت آگاهی و بهبود نحوه عمل کارکنان نظام آماری در راستای ایجاد نظامی یک‌پارچه
- ❖ تقویت نقش مرکز آمار ایران در مواجهه با چالش‌های ملی و بین‌المللی در حوزه آمارهای رسمی
- ❖ تقویت ارتباط مؤثر با رسانه‌ها و افزایش اطلاع‌رسانی درباره محصولات و خدمات آمار رسمی
- ❖ انعقاد تفاهم‌نامه یا ایجاد مشارکت‌های راهبردی دو یا چندجانبه با مراکز آماری سایر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی
- ❖ افزایش اطمینان شغلی و وفاداری سازمانی کارکنان نظام آماری
- ❖ بهبود فرایندهای استخدامی به منظور کشف بهترین استعدادها مورد نیاز واحدهای آماری دستگاه‌های اجرایی، به‌ویژه مرکز آمار ایران
- ❖ بهبود کیفی و افزایش کمی دوره‌های آموزشی مورد نیاز کارکنان و مدیران نظام آماری
- ❖ ایجاد دوره‌های بدو خدمت و ضمن خدمت برای کارکنان و مدیران نظام آماری
- ❖ توسعه آموزش‌های آمار رسمی در سطح استان‌ها و دستگاه‌های اجرایی استانی
- ❖ حمایت از خلاقیت و نوآوری در نظام آماری
- ❖ حمایت از انتشار مقالات در مجلات معتبر علمی داخلی و بین‌المللی
- ❖ افزایش مشارکت کارکنان نظام آماری در فعالیتهای آمار رسمی در سطوح ملی و بین‌المللی
- ❖ تشکیل سمینارها، کارگاه‌ها و همایش‌های آمار رسمی
- ❖ افزایش همکاری‌های بین‌المللی با سازمان‌های آماری بین‌المللی
- ❖ انجام پژوهش‌های بنیادین برای ایجاد زمینه‌های استفاده از دانش‌های نوین بویژه مه داده‌ها برای گردآوری آمارهای رسمی

چارچوب نهادی

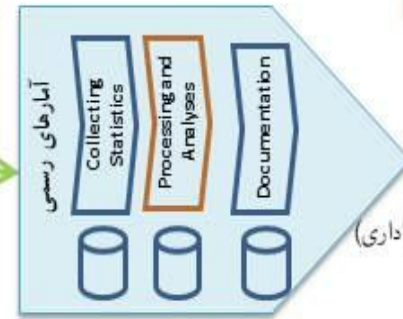
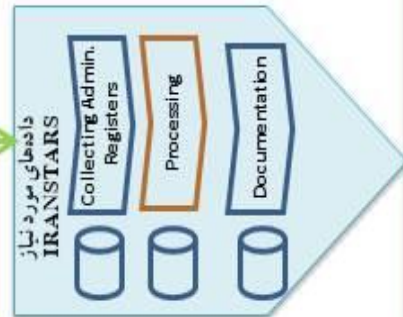
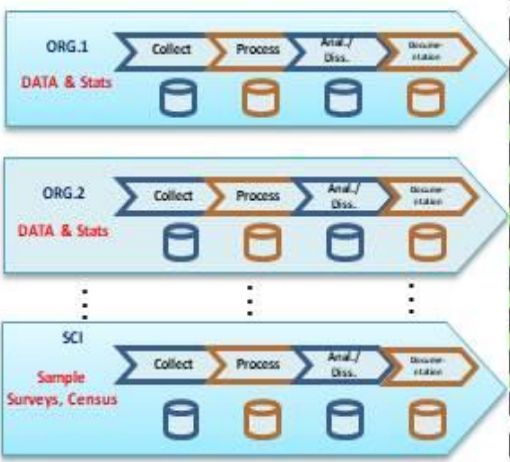
همان چارچوب نهادی نظام ملی آماری ایران و
برنامه ملی آمار است

تولیدکنندگان آمار رسمی

مرکز آمار ایران

ذینفعان

تولید داده و آمار رسمی تحت نظارت مرکز آمار ایران

آمارهای رسمی
ثبتي مبنا

آمارهای رسمی
(آمارگیری‌ها و آمارهای اداری)

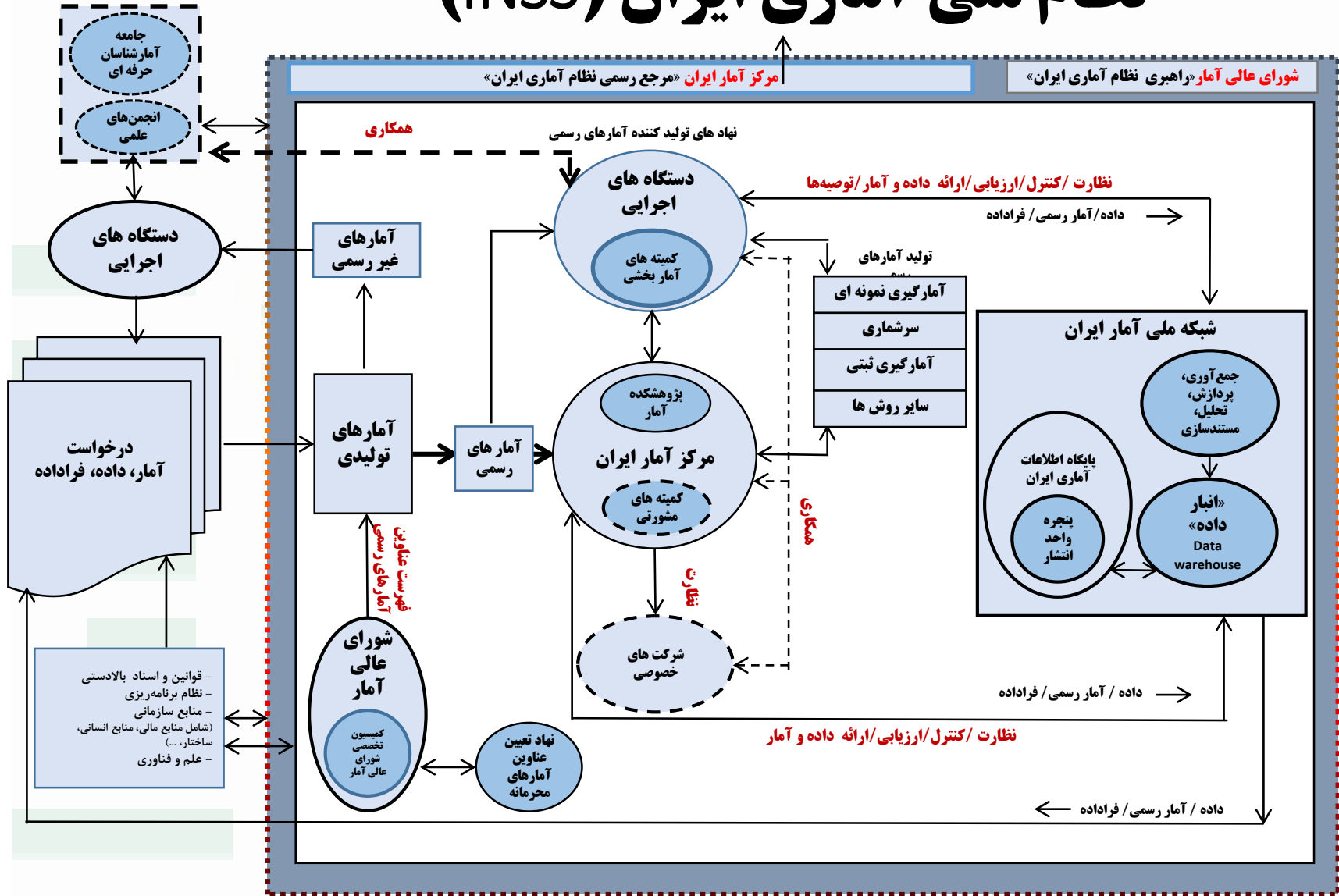
Needs

Data & Statistics

- عموم مردم
- تولیدکنندگان آمارهای رسمی
- دفتر مقام معظم رهبری
- دولت
- مجلس
- قوه قضائیه
- رسانه‌ها
- پژوهشگران
- بخش خصوصی
- کاربران بین‌المللی
-

تصویر کلی تولید آمارهای رسمی در ایران

نظام ملی آماری ایران (INSS)

اقدامات انجام شده برای گذار از سنتی به مدرن در نظام ملی آمار ایران

❖ تدوین سند “راهبردهای بلند مدت تحول در نظام ملی آماری ایران”

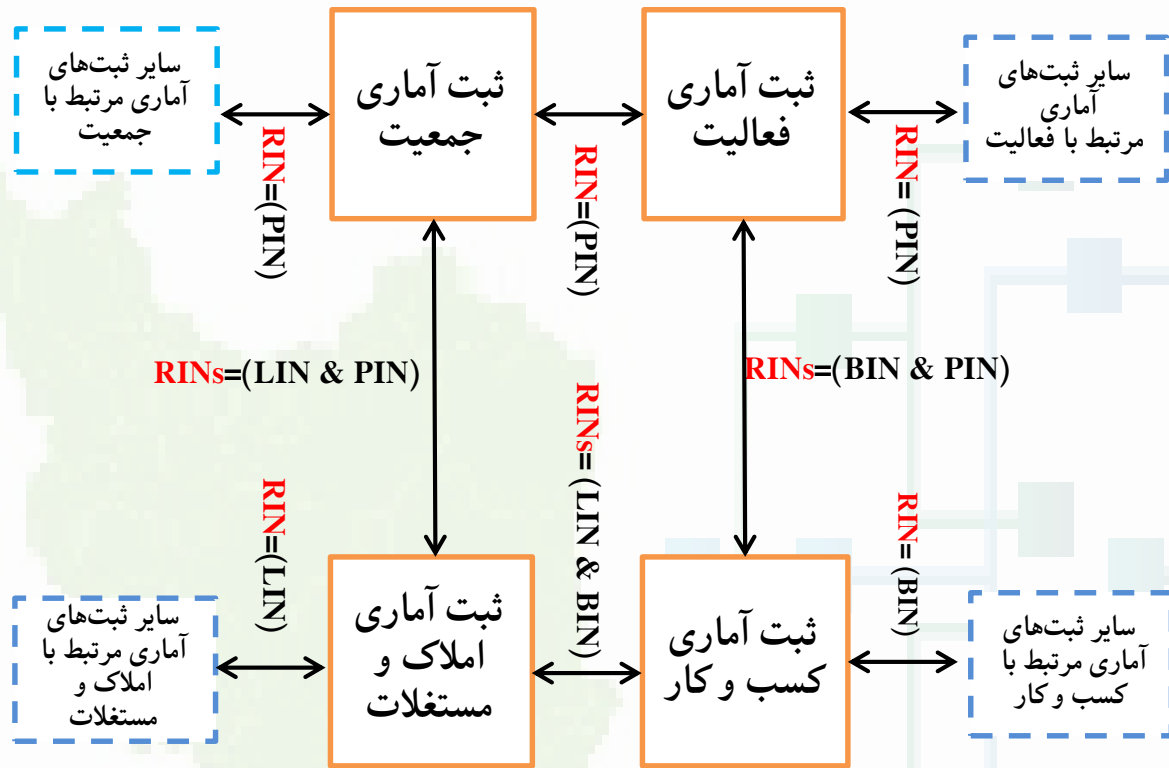
❖ این برنامه سند بالادستی نظام آماری ایران تا انتهای سال ۱۴۰۴ خواهد بود

تهیه، تصویب، بسترسازی و شروع به
استقرار نظام جامع ثبت‌های آماری ایران

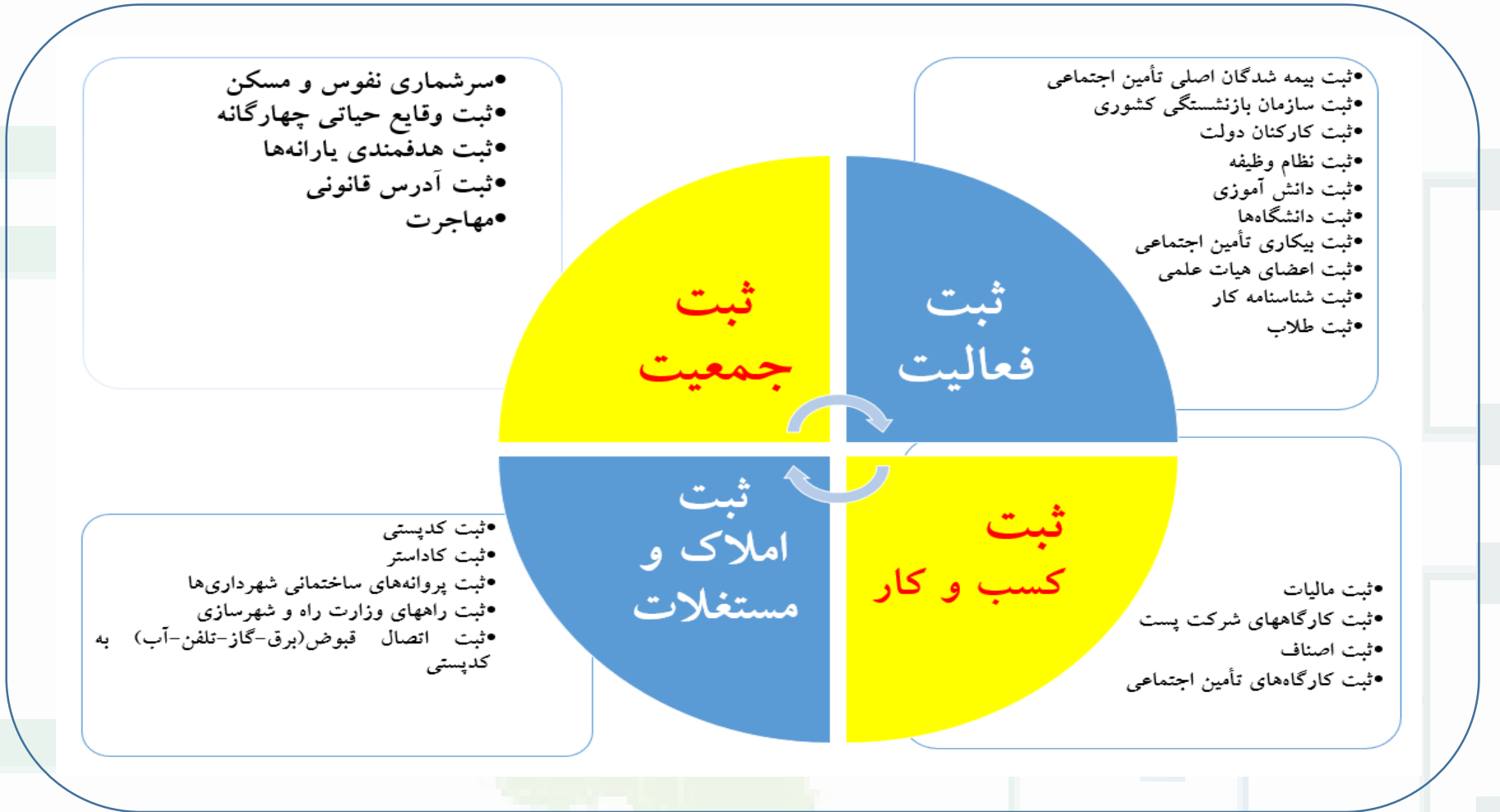

IRANSTARS

Iran's Statistical Registers
System

PIN: Personal Identity Number
BIN: Business Identity Number
LIN: Location Identity Number
RIN: Record Identity Number

ثبت جمعیت

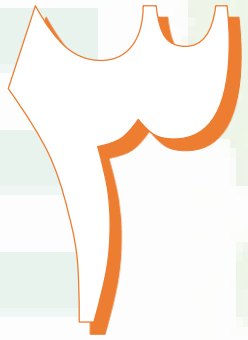
ثبت اصلی

- سرشماری نفوس و مسکن
- ثبت وقایع حیاتی چهارگانه
- ثبت هدفمندی یارانه‌ها
- ثبت آدرس قانونی
- مهاجرت

ثبت کمکی

- ثبت پایگاه اتصال شماره ملی به قبوض برق
- ثبت افراد تحت تکفل سازمان بهزیستی
- ثبت دانش‌آموزان
- ثبت دانشجویان
- ثبت علت فوت پزشکی قانونی
- ثبت زندانیان سازمان زندانها
- ثبت سوانح رانندگی راهور ناجا
- ثبت پرونده سلامت
- ثبت زیج حیاتی
- ثبت سوادآموزی
- ثبت افراد تحت تکفل بهزیستی
- ثبت پرونده قضایی افراد
- ثبت اتباع وزارت امور خارجه
- ثبت طلاب حوزه های علمیه
- ثبت افراد تحت تکفل کمیته امداد امام(ره)
- و ...

سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵

کاملاً الکترونیکی ✦
روش پیچیده ترکیبی ✦
رکورد مشارکت اینترنتی در جهان ✦

ولی همچنان سنتی (مطابق تعاریف بین‌المللی)

❖ تهیه چارچوب ملی تضمین کیفیت
آماري مرکز آمار ايران

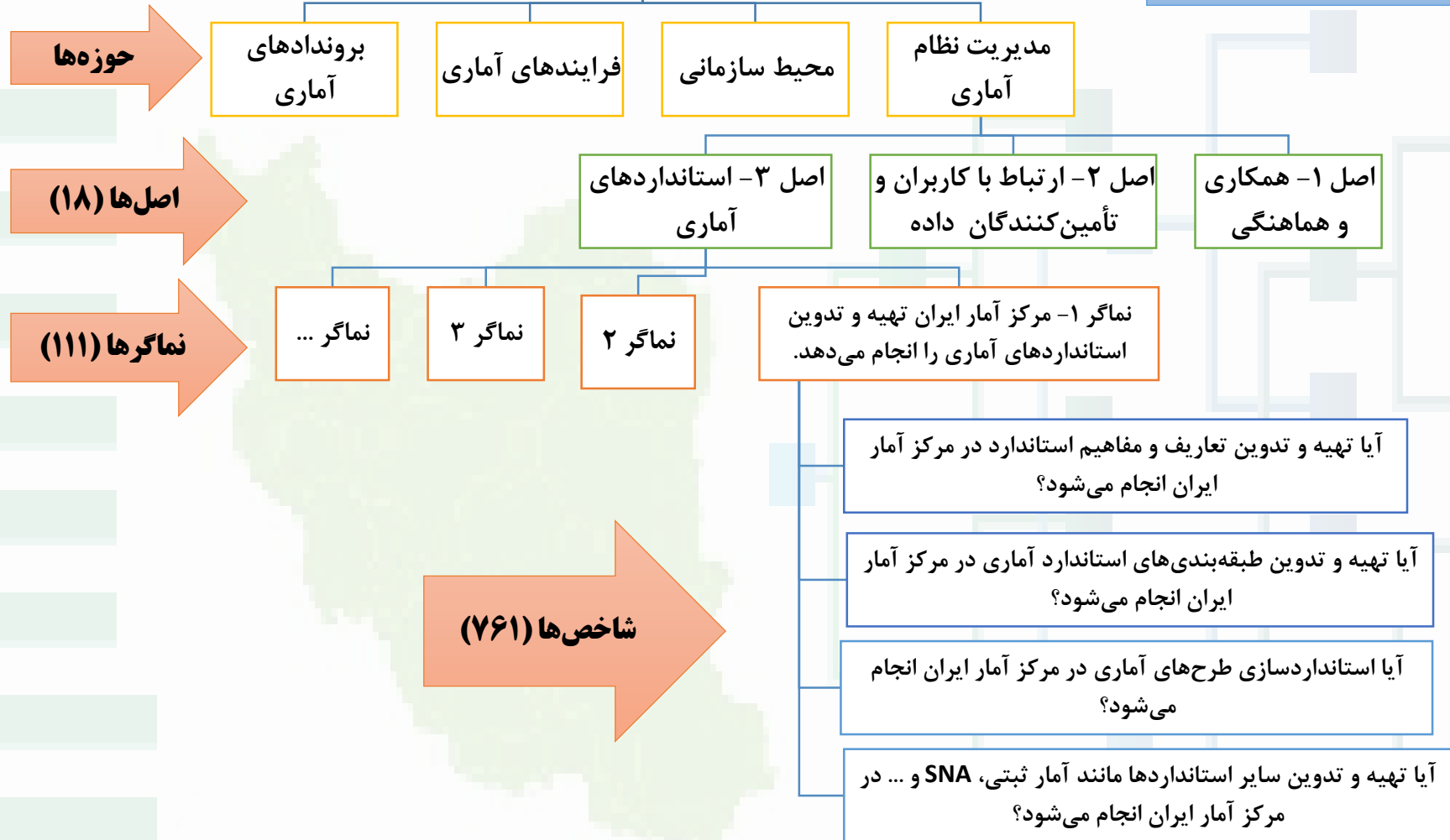
❖ اين چارچوب کيفيت پس از ايجاد تغييرات
لازم به کل آمارهاي رسمي کشور بسط خواهد
يافت

حوزه‌ها و اصول چارچوب کیفیت

<p>حوزه ۳- فرایندهای آماری</p>	<p>حوزه ۱- مدیریت نظام آماری</p>
<p>اصل ۱۰- روش‌شناسی مطمئن</p>	<p>اصل ۱- همکاری و هماهنگی</p>
<p>اصل ۱۱- هزینه مؤثر</p>	<p>اصل ۲- ارتباط با کاربران اطلاعات و تأمین‌کنندگان آمار</p>
<p>اصل ۱۲- رویه‌های مناسب اجرا</p>	<p>اصل ۳- استانداردهای آماری</p>
<p>اصل ۱۳- مدیریت بار پاسخگویی</p>	<p>حوزه ۲- محیط سازمانی</p>
<p>حوزه ۴- برون‌دادهای آماری</p>	<p>اصل ۴- استقلال حرفه‌ای</p>
<p>اصل ۱۴- مناسبت</p>	<p>اصل ۵- اختیارات قانونی برای جمع‌آوری داده‌ها</p>
<p>اصل ۱۵- درستی و قابلیت اعتماد</p>	<p>اصل ۶- شفافیت و بی‌طرفی</p>
<p>اصل ۱۶- بهنگام بودن و به‌موقع بودن</p>	<p>اصل ۷- محرمانگی و امنیت آمار</p>
<p>اصل ۱۷- دسترسی‌پذیری و وضوح</p>	<p>اصل ۸- تعهد به کیفیت</p>
<p>اصل ۱۸- انسجام و مقایسه‌پذیری</p>	<p>اصل ۹- کفایت منابع</p>

ساختار چارچوب کیفیت

چارچوب کیفیت

❖ تهیه و اجرای دو برنامه ملی آمار (ذیل برنامه‌های چهارم و

پنجم توسعه کشور)

❖ تهیه برنامه سوم توسعه نظام ملی آماری ایران

با رویکرد نهادسازی برای نوین سازی

مهمترین چالش‌های پیش روی مدرن‌سازی

- ❖ عدم رعایت قوانین و مقررات نظام آماری و مصوبات شورایی عالی آمار در بسیاری موارد و فقدان ضمانت و ابزارهای اجرایی برای اعمال مدیریت نظام آماری
- ❖ تدوین و تصویب قانون آمار
- ❖ نا مشخص بودن نیازهای آماری و اولویت‌های نظام آماری کشور
- ❖ کاهش اعتماد عمومی و هدر رفت منابع کشور در اثر موازی‌کاری در تولید آمار رسمی و تشتت آماری
- ❖ عدم یکپارچگی و انسجام نظام توزیع و تخصیص اعتبارات نظام آماری کشور
- ❖ حاکمیت نظام بودجه ریزی سنتی (افزایشی سنواتی) و نامتناسب بودن حجم اعتبارات نظام آماری با نیازهای برنامه‌های ملی آمار کشور
- ❖ عدم همکاری برخی از دستگاه‌های اجرایی در ارسال ریزداده‌ها به مرکز آمار ایران با توجه‌های مختلف بر خلاف اصل جریان یکطرفه داده‌ها
- ❖ برداشت‌های متفاوت و سلیقه‌ای از مفهوم محرمانگی در تبادل اطلاعات بین دستگاه‌های اجرایی

مهمترین چالش‌های پیش روی مدرن‌سازی (ادامه)

- ❖ نگاه تصدی‌گری به امر حاکمیتی آمار
- ❖ کمبود نیروی متخصص در واحدهای آماری دستگاه‌های اجرایی
- ❖ برداشت‌ها و تفسیرهای ناصحیح و غیر کارشناسی از آمارهای رسمی و ارائه آمارهای بدون پشتوانه و جهت‌دار از طریق برخی رسانه‌ها
- ❖ چندگانگی در ارائه آمار به نهادهای بین‌المللی
- ❖ طولانی بودن فرآیند هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی
- ❖ ضعف آگاهی عمومی و سواد و فرهنگ آماری